

Zorgproject van **groene vmbo** bekroond met Onderwijsprijs

Het Porta Mosana College, een groene vmbo-school in Maastricht, is erin geslaagd om een hechte samenwerking op te zetten met een nabijgelegen Tyltyschool en een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Dat leverde de school de Nationale Onderwijsprijs op.

De vmbo-locatie van het openbare Porta Mosana College heeft twee afdelingen: Groen en SDV (sport, dienstverlening en veiligheid). In het verleden was er ook een afdeling Zorg & Welzijn, maar die is enkele jaren geleden afge-stoten. Desondanks trekt de school nog steeds veel leerlingen die affiniteit hebben met Zorg & Welzijn. Veel van deze 'groene' leerlingen stromen uiteindelijk door naar de richting Zorg & Welzijn binnen het mbo. Docent Elise Piers snapt wel waarom. 'Groene leerlingen zijn eigenlijk allemaal heel zorgzame en sociale kinderen. Logisch, want ze zorgen graag voor

dieren, planten en voeding. Om deze leerlingen goed voor te bereiden op een eventuele doorstroom naar mbo Zorg & Welzijn en om ze te helpen een weloverwogen keuze te maken, laten we hen al in een vroeg stadium kennismaken met de zorg.'

Open mind

Op een steenworp afstand van Porta Mosana liggen een Tyltyschool en een vestiging van Mondriaan, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Het lag dus om praktische redenen voor de hand om met deze twee zorggerelateerde instellingen te gaan samenwerken. De

Tyltyschool en Mondriaan werken echter niet met de makkelijkste doelgroepen. Op de Tyltyschool zitten kinderen met een dubbele handicap. Ze zijn lichamelijk en geestelijk gehandicapt en functioneren doorgaans op het niveau van een drie- of vierjarig kind. Bij Mondriaan worden psychiatrische patiënten en drugsverslaafden behandeld.

Docent Jo Janssen legt uit dat de leerlingen van Porta Mosana goed worden voorbereid op deze 'doelgroepen': 'Er zijn medewerkers van de Tyltyschool en van Mondriaan op onze school geweest om uit te leggen wat onze leerlingen konden verwachten. Ze hebben duidelijk gemaakt dat het er soms best heftig aan toe kan gaan.'

'Maar toen er eenmaal echt contact was tussen onze eigen leerlingen en de leerlingen van de Tyltyschool en de mensen van Mondriaan, reageerden onze leerlingen zoals we eigenlijk wel hadden verwacht: ze vonden het allemaal best normaal. Volwassenen zouden die kinderen in hun rolstoel of 'die gekken van Mondriaan' misschien vreemd of zelfs een beetje eng vinden, maar kinderen reageren heel anders. Zij accepteren dingen makkelijker, stellen zich meer open voor mensen die anders zijn', legt Elise Piers uit.

De Nationale Onderwijsprijs

De Nationale Onderwijs wordt elke twee jaar uitgereikt aan een basisschool én een school voor voortgezet onderwijs. Staatssecretaris Sander Dekker reikte op 20 maart de Onderwijsprijzen 2011-2013 uit.

Voor deze editie hadden ruim 250 scholen een project uit hun eigen onderwijspraktijk aangemeld. In de categorie 'basisonderwijs' werd de prijs toegekend aan het samenwerkingsverband tussen basisschool De Laak en zml-school De Kom (Wamel). Het openbare Porta Mosana College was de winnende vo-school.

De prijs bestaat uit een bronzen beeld van een olifant die door een hoepel springt. Docent Jo Janssen zegt daarover: 'Een schitterend beeld, dat symboliseert dat je het schijnbaar onmogelijke toch mogelijk kunt maken.' Aan de prijs is een geldbedrag van 7000 euro verbonden. < [Aanmelden voor de Onderwijsprijs 2013-2015 kan al, via www.onderwijsprijs.nl](http://www.onderwijsprijs.nl)

Leerlingen van Porta Mosana en de Tyltylschool werken gezamenlijk aan een opdracht. De docenten v.l.n.r.: Adri Berkvens (Tyltylschool), Jo Janssen en Elise Piers.

Zorgvuldig gekozen activiteiten

In nauw overleg met medewerkers van Mondriaan en de Tyltylschool wordt bekeken welke activiteiten er gezamenlijk kunnen worden ondernomen. Voor elke activiteit wordt een aparte 'lesmodule' uitgewerkt, die past binnen de Werkplekstructuur en gericht is op ontwikkeling en leren.

Jo Janssen geeft een aantal voorbeelden: 'Onze leerlingen hebben bijvoorbeeld samen met de bewoners van Mondriaan koekjes gebakken, een houten bakje voor memoblaadjes gemaakt en bestrating aangelegd bij een nieuwe stal van Mondriaan. En met de leerlingen van de Tyltylschool hebben ze onlangs bloemstukjes gemaakt en planten verspeend.' Janssen benadrukt hoe belangrijk het is om activiteiten te kiezen die voor iedereen interessant zijn. 'Onze leerlingen kunnen bijvoorbeeld wel een mooi bloemwerk maken, maar als de leerlingen van de Tyltylschool dan alleen maar in hun rolstoel kunnen toekijken, heeft het geen zin.' Bij het bloemstuk dat de leerlingen van beide scholen onlangs voor Moederdag maakten, kon je goed zien hoe samenwerking eruit kan zien, vertelt Janssen. 'In dat bloemstuk moest bijvoorbeeld een lint worden vastgestoken met spelden. Onze leerlingen leidden toen de hand van de Tyltylleerlingen. Het

was echt een gezamenlijk projectje. Dat soort momenten zijn geweldig om te zien!'

Stevige basis

Elise Piers benadrukt overigens dat het nog niet eens zozeer gaat om wat de leerlingen doen. 'Het belangrijkste is dat de kinderen door dit soort activiteiten in aanraking komen met de zorg, dat ze leren omgaan met volwassenen en kinderen die anders zijn dan zichzelf, dat ze leren om zich aan te passen en om samen te werken. Nogal wat pubers denken dat alles om hen zelf draait, maar door de samenwerking met de Tyltylschool en Mondriaan leren ze om zich bloot te geven en om iets voor een ander te doen. Eigenlijk zonder dat ze daar heel veel voor terugkrijgen....'

Janssen is ervan overtuigd dat leerlingen door de gezamenlijke activiteiten een stevige basis krijgen om naar het mbo te gaan. 'Het mbo vraagt helemaal niet van ons dat we leerlingen afleveren die al heel veel vakkennis hebben. Het wil leerlingen die gemotiveerd zijn, een gefundeerde keuze voor een bepaalde sector hebben gemaakt, kunnen samenwerken en zelfstandig zijn. Dat soort competenties zijn vele malen belangrijker dan vakkennis. Die vakkennis biedt het ROC zelf wel aan.'

Enorme impact

Piers en Janssen zijn enorm trots op de prijs die ze gewonnen hebben. 'Dat is echt een kroontje op ons werk', zegt Piers. De school realiseerde zich trouwens van tevoren niet welke impact de Nationale Onderwijsprijs zou hebben. 'De prijs heeft veel gevolgen gehad voor ons, voor de organisatie en voor de naam van onze school. En niet te vergeten: voor onze leerlingen. Het was voor hen zo'n kick om deze prijs te winnen!' Na de prijsuitreiking stroomden van alle kanten de felicitaties binnen. Van ouders, samenwerkingspartners, wethouder, bestuur, noem maar op.

'Door alle reacties realiseerden we ons dat we echt een voorbeeld hebben gesteld', vertelt Jo Janssen. 'Opeens zijn heel veel mensen geïnteresseerd in onze aanpak. In die zin zijn wij nu een soort ambassadeur voor een andere manier van werken. We hopen dat we andere scholen op ideeën brengen. In ieder geval hebben we heel veel zorginstellingen uit de regio op ideeën gebracht: de aanvragen stromen binnen. Variërend van het verzoek om een workshop te verzorgen tot en met de vraag om samen met cliënten van een instelling tuintjes aan te leggen. De mogelijkheden om voor onze leerlingen een realistische leeromgeving te creëren, liggen echt voor het oprapen!' <